

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERADT

MAGASIN

DJURGÅRDSBRUNNSKANALEN. — AMATÖRFOTO. G. MOKVIST, STOCKHOLM.

22:DRÅ ÅRG.

DEN 25 SEPT. 1921

N:o 52

Foto. Jøger, Sthlm.

Kliché: Göta Bildbyrå & Klichéanstalt, Gm.

Carl Berg

Den 9 september öppnades på Handelshögskolans i Stockholm lokal den första svenska "kommunalveckan", vars syfte var att bereda tillfälle till fortsatt utbildning åt socialt och kommunalt redan verksamma personer, som känna behov av att taga kännedom om nya synpunkter, erfarenheter, rön och forskningsresultat inom de områden, till vilka de ha sitt arbete förlagt. Att "veckan" fyllde ett verkligt känt behov kunde man sluta till av den betydande anslutning de under veckan anordnade föreläsningsskurserna kunde glädja sig åt. Det var det sedan januari i år verksamma socialpolitiska och kommunala institutet, som stod såsom initiativtagare till veckan, och som egentlige ledare av detsamma är att betrakta detta instituts föreståndare, professorn vid Stockholms högskola, dr Gösta Bagge.

Gösta Adolfsson Bagge är född i Stockholm den 27 maj 1882 samt son till bankokommissarien därstädes Adolph Olof Fredric Bagge och hans maka i andra giften Agnes Sigrid Schuberth. Fädernesläkten kan följas tillbaka till 1600-talets förra hälft, då äldste kände stamfadern Per Olofsson Bagge var byggmästare och bodde på Karlegården under Gräfsnäs gods i Västergötland, och var sedan genom flera släktled knuten till Skåne. Efter år 1900 avlagd mogenhetsexamen fortsatte Gösta Bagge som student sina studier vid Uppsala universitet, där han avlade filosofie kandidatexamen år 1904. Redan sina kandidatstudier hade han företrädesvis inriktat på nationalekonomiska och socialpolitiska ämnen och han blev nu i tillfälle att ytterligare fördjupa dem genom en längre tids vistelse vid det icke minst för sin ekonomiska forskning världsberömda John Hopkins universitetet i Baltimore i Förenta Staterna. Återkommen hem togs han år 1907 i anspråk för den omfattande undersökning rörande kollektivavtalen angående arbets- och löneförhållanden i Sverige, vilken av kommerskollegium igångsattes närmast med hänsyn till den då på dagordningen stående arbetsavtalslagstiftningen. Frukterna av denna undersökning framlade han de följande åren i kommerskollegiets avdelning för arbetsstatistik, sista delen år 1910.

Samtidigt fortsatte han sina nationalekonomiska studier under prof. Gustaf Cassel vid Stockholms högskola, där han år 1911 avlade filosofie licentiatexamen. Den förtrogenhet han genom sin utredning rörande kollektivavtalen vunnit i fråga om hithörande spörsmål gjorde, att han ej sällan även anlätades såsom sekreterare vid åtskilliga förhandlingar mellan representanter för arbetsgivare- och arbetareorganisationer. Härigenom ökades än ytterligare hans intresse för verkningarna av de olika kollektivavtalen och deras bestämmelser och han uppgjorde nu planen till en induktiv framställning av dessa bestämmelsers inflytande på arbetarklassens levnadsvillkor. Visserligen iann han det icke möjligt att omedelbart förverkliga denna plan, men redan i slutet av år 1913 kunde han till vetenskapsakademien utlämna den första stommen till det i vetenskapligt hänseende högst betydande arbete om "Arbetslönsens reglering genom sammanslutningar", vilket han år 1917 publicerade som doktorsavhandling och som inbragte honom icke blott den akademiska graden utan jämväl förordnande som docent i politisk ekonomi vid Stockholms högskola. Till grund för detsamma ligga icke blott djupgående teoretiska studier i förening med ett omfattande svenskt erfarenhetsmaterial: även utländska rön, inhämtade under med vetenskapsakademiens understöd företagna studieresor till Tyskland, Frankrike och England, ha inarbetats däri. Samtidigt med denna avhandling utförde Bagge dessutom vidlyftiga förarbeten rörande verkningarna av kollektivavtalens övriga innehåll, förarbeten, vilka man i en icke avlägsen framtid hoppas få se tillgodogjorda i en av honom planerad

systematisk framställning av hela socialpolitiken i dess allmänna sammanhang. Då på initiativ av styrelsen för Centralförbundet för socialt arbete en professur i nationalekonomi och socialpolitik i våras kunde upprättas vid Stockholms högskola, var det också utan meningsskiljaktighet, som de utsedda sakkunniga tillstyrkte Bagges kallelse utan ansökan till den nya professurens förste innehavare.

Hittills ha vi huvudsakligen uppehållit oss vid Gösta Bagges så att säga vetenskapliga karriär. Hans verksamhet har emellertid ingalunda inskränkt sig härtill. Med en energi och en arbetsförmåga, som väl må kallas beundransvärda, har han dessutom stått vid Eli Heckschers sida vid startandet och det fortsatta utgivandet av vårt lands främsta politiska tidskrift "Svensk Tidskrift" allt sedan 1910 och dessutom gjort en mycket betydande insats i huvudstadens kommunala liv. År 1912 invaldes han nämligen av högerpartiet i Stockholms stadsfullmäktige och har därinom förvärvat sig en av alla grupper lika aktad och ansedd ställning. För närvarande bekläder han posten som andre vice ordförande och har i denna egenskap säte i stadskollegiet. Att närmare redogöra för hans kommunala insatser förbjuder oss utrymmet. Ännu erinrar man sig den förkrossande kritik han för ett par månader sedan som reservant bestod stadskollegiets yttrande i den bekanta spritbolagsstriden

Det är väl icke för mycket sagt, att det i främsta rummet var tillgången på en person, vilken såsom Bagge hos sig förenar de mest omfattande socialpolitiska insikter med praktisk kommunal erfarenhet och en utomordentlig organisationsförmåga, som på hösten i fjol gav upphov till tanken på upprättandet av den högre fackliga läroanstalt för de kommunala och socialpolitiska ämnena, vilken sedan början av detta år verkar i huvudstaden under namn av Socialpolitiska institutet med Bagge som ledare. Den livliga anslutning av lärjungar (över 70) från olika delar av landet institutet redan under sitt första verksamhetsår vunnit vittnar bättre än något annat om det verkliga behovet av denna läroanstalt samt om det förstående och intresse, varmed det redan från början omfattats. Institutets uppgift är i främsta rummet att meddela grundläggande systematisk utbildning av högskole-natur åt personer, som ämna välja kommunalt och socialt arbete till sin levnadsbana. Var och en som tager del av den vidlyftiga studiehandledningen får ett starkt intryck av det allvar i arbetet, varav utbildningen vid institutet är präglad, och av den praktiska blick, varmed undervisningen under utnyttjande av amerikanska förebilder blivit organiserad. För att undvika dilettantism har institutet emellertid nödgats räkna med en jämförelsevis lång utbildningstid och det är för att möjliggöra institutets utnyttjande i vissa hänseenden även av andra än dem, som ha tillfälle underkasta sig en fullständig kurs, som den ovannämnda "veckan" anordnats. Stadsplanekonsten, den kommunaltekniska verksamheten, den nya kommunala skattelagstiftningen, den kommunala finanspolitiken, städernas fastighetsförvaltning och bostadspolitik, olika kommunala organisationsproblem m. m. gjordes här till föremål för framställning av framstående och kompetenta representanter för våra dagars kommunala arbete i Sverige. Stor är också den tacksamhetsskuld, vari alla deltagare i veckan känna sig stå till dess organisatör och ledare.

Tilläggs må, att Bagge även medverkat vid den stora emigrationsutredningen, på vars uppdrag han år 1907 företog en studieresa till Nordamerika. Åren 1909—10 tjänstgjorde han som sekreterare i den s. k. statistiska kommittén.

Sedan år 1911 är Bagge i äktenskap förenad med Gertrud Emma Cecilia Sandberg, dotter av godsägaren Frithof Sandberg och hans maka, född De Verdier.

Till bild å sid. 830.

Skriftställaren Alfred Jensen avled, enligt ingånget meddelande, den 15 sept. i Wien efter ett kortvarigt sjukläger.

Alfred Anton Jensen var född 1859 i Helsing-Tuna i Gävleborgs län. Efter avlagd studentexamen och universitetsstudier i Uppsala ägnade han sig åt publicistisk verksamhet, var under olika perioder medarbetare i Göteborgs Handels- och Sjöfartstidning, bl. a. som dess korrespondent i några av kontinentens huvudstäder samt från 1905 i Stockholms Dagblad. Det var dock ej som tidningsman Alfred Jensen skulle vinna sin egentliga berömmelse. Redan under studietiden fäste han uppmärksamheten vid sig som författare och — framför allt — som filolog med de slaviska språken som huvudintresse. Detta intresse fick han sedan under sin långvariga utomlandsvistelse och sina vidsträckta resor som tidningskorrespondent rikt tillfälle att odla, och han kom slutligen att intaga den obestridda platsen som vårt lands främste kännare såväl av de slaviska språken som av den slaviska kulturen i allmänhet. De under dessa år gjorda erfarenheterna och förvärvade kunskapskatterna framlade han i ett flertal självständiga, högt

skattade arbeten, av vilka de mest kända torde vara de båda betydande verken Slavia och Rysk kulturhistoria, samt i ett flertal till vårt språk gjorda översättningar, återgivande den slaviska litteraturens yppersta alster såsom Puschkins Eugen Onegin det serbiska dramat Bergkransen, Svutplok Cechs dikter, Mickiewicz' Herr Tadeusz m. fl. Av hans hand föreligga jämväl ett stort antal reseskildringar, skaldebiografier o. a. samt några samlingar originaldikter. Härtill bör fogas att den bortgångne genom sina översättningar av svenska litteraturalster till olika slaviska språk även förmedlat kännedom om svenskt kulturliv till de slaviska folken. De förtjänta utmärkelserna kommo honom i rikt mått till del. År 1901 kallades han sålunda till ledamot för slavisk litteratur av Svenska Akademiens Nobelinstitut och 1907 kreerades han av Uppsala universitet till filosofie hedersdoktor. Därjämte förlänades honom ledamotskap av — i stort sett — alla akademier och samfund i Europa med intressen knutna till slaviska studier.

Den bortgångne var sedan 1897 i äktenskap förenad med Karin Lidfors, bördig från Lund och känd som skicklig översättarinna.

25 September 1921. Lösnummer 35 öre
HVAR 8 DAG
 • ILLUSTR. • • MAGASIN •

OMSLAGSVIGNETT TILL FÖRELIGGANDE N:R 52.

I brun dubbelton-färg.

"Då syrenerna blommar", en ovanligt vacker och typisk Uppsalabild, tagen av professor H. Lundborg, Uppsala.

Klitché: Bengt Silfverparre.

Då Hvar 8 Dag med detta nummer avslutar sin 22:dra årgång begagna vår tidnings Redaktion, Expedition och Annonssbyrå tillfället framföra sitt förbindliga tack för varje uttryck av intresse som från allmänhet, medarbetare och annonsörer kommit tidningen tillgodo under denna årgång.

Den nya årgången kommer att troget följa de föregående i spåren med avseende å utseende och program, i vilket senare, som känt är, ingår tillförandet av sådana nyheter i fråga om innehållet som endast kunna betecknas såsom framsteg. — Det är mer än en överraskning som väntar våra läsare inom den allra närmaste tiden. HVAR 8 DAG.

Postprenumeranter

å HVAR 8 DAG, som abonnera kvartalsvis erinras om vikten av att man vid kvartalsskiftet **genast förnyar prenumerationen** för undvikande av abrott i tidningens regelbundna expediering.

Prenumerera å närmaste postanstalt.

GREVINNAN FANNY WILAMOWITZ-MOELLENDORFF född friherrinna Foch, inbjuden att hålla föredrag i Förenata Staterna. — Klische: Bengt Silfversparre.

En vittomfattande föredragsturné med svensk litteratur och svenska förhållanden i allmänhet på programmet kommer att nästkommende år på inbjudan av svensk-amerikanska samt olika amerikanska föreningar och universitet företagas genom Amerika av grevinnan Fanny Wilamowitz Moellendorff, född Fock. Uppslaget till denna turné som mötes med största intresse inom de kretsar i Amerika den närmast kommer att beröra, gavs redan på den resa grevinnan Wilamowitz i januari — mars detta år företog genom Amerika för att vinna svensk-amerikanerne för ingripande till lindrande av nöden i Europa. Officiell inbjudan förväntas från bland andra Harvard- och Columbiauniversitetet, universitetet i Chicago samt Berkeleyuniversitetet i Kalifornien. Hur lång tid den beramade

Efter porträtt. Klische: Bengt Silfversparre. Dr. HOWARD HYDE RUSSEL, Förenata Staternas förbudskämpe, på föreläsningsfärd i Sverige.

turnén kan komma att taga låter sig ännu ej ens tillnärmelsevis angiva. *

Initiativtagaren till den mäktiga amerikanska nykterhets- och förbuds rörelsen Anti-Saloon League, vilken anses vara den organisation, som genom sin påverkan av folkmeningen genomfört totalförbudet i Amerika, doktor Howard Hyde Russel, har på anmodan av svenska förbudsvänner företagit en föredragsturné genom Sverige för att under valrörelsen söka i förbudsvänlig riktning påverka valmanskåren. *

Apotekarsocieteten firade den 15 september sitt 100-årsjubileum med anledning av konungens första fastställande av dess stadgar. Jubileet firades med ett högtidssammanträde i Svenska läkaresällskapets stora sal i närvaro av sammanslutningens medlemmar, som talrikt infunnit sig från hela landet samt inbjudna gäster varibland märktes socialministern.

I samband med jubileet hade tidigare på dagen å Norra kyrkogården avtäckts minnesvårdar över två bortgångna farmaceutiska märkesmän, professorerna Ludvig Stahre och Henrik Rosenjahl. *

Till bild å sid. 824.

Konungen, åtföljd av utrikesministern greve Wrangel,

avlade den 19 sept. ett officiellt besök hos konungen av Danmark. Färden från Malmö till Köpenhamn gjordes ombord på pansarbåten "Drottning Victoria". Konung Christian mottog konung Gustaf vid foten av landstigningstrappan vid Toldboden. Efter en kort cour för de närvarande representanterna för civila och militära myndigheter, däribland statsminister Neergaard, åkte de båda monarkerna i öppna vagnar till Christian VII:s palais på Amalienborg, där konung Gustaf omedelbart efter framkomsten till konung Christian överräckte medaljen för berömliga gärningar i guld av åttonde storleken som ett uttryck för konung Gustafs och Sveriges tacksamhet mot Danmarks konung och hans behjärtade och uppoffrande åtgärder för räddningen av de skeppsbrutne vid svenske ångaren Beles förlisning i de grönländska farvattnen. Med medaljen följde även avskrift av svenska statsrådsprotokollet angående sakens behandling i statsrådet.

Vid den senare i slottet givna taffeln växlade de båda suveränerna skåltal, präglade av den största högtidlighet och givande uttryck för en varm önskan om ett fortsatt gott samförstånd mellan de båda rikena och deras med varandra befryndade folk.

Konung Gustaf återvände redan samma afton med pansarbåten Drottning Victoria till Malmö.

APOTEKARSOCIETETEN HÖGTIDLIGHÅLLER SIN 100-ÅRS DAG 15 SEPTEMBER. Främst fr. v. på främsta bänken, statsrådet H. Elmquist, generaldirektör K. Linroth, apotekare K. Sjöberg, generaldirektör B. Buhre, generalfältläkare F. Bauer, medicinalrådet F. Block, professor C. Mörner, medicinalrådet E. Sederholm. — Foto. Holmén, Sthlm. — Klische: Ken. A.-H. Bengt Silfversparre, Sthlm.—Gbg.

LÜBECK.

ETT APROPOS TILL NORDISKA VECKAN AV WILLIAM ANDERSON.

Lübeck, Bernt Notkes och Tonio Krögers stad, den lågtyska kulturens blomma och den stad, varifrån vi svenskar under århundraden hämtade impulser! Via Lübeck blickade vi ut i världen. Andlig och kommersiell gemenskap har, mer eller mindre starkt under olika perioder, bundit oss samman sedan 700 år; Lübeck har varit vår förrådsbod; dess vinklar och prång ha varit lika välkända för den svenske skepparen som hans hemstads, och den hanseatiska flaggan skyttade ofta i de sydsvenska sjöstäderna. Ännu har den mycket att giva oss; trots tidens växlingar är den fortfarande ett relikskrin, upp till randen fyllt av sköna smycken från den nordiska Hansans storhetstid, medan dessa hemma hos oss oftast äro bortsopade eller svårlästa.

Redan på avstånd fånglar staden genom sin måleriska belägenhet, och dess präktiga silhuett med de enhetliga tornen ser man knappast annorstädes vid den nordtyska kusten. Omsvävade av den friska sjö vinden höja sig de röda tegelmassorna över trappgavlar och tegeltak; högt däröver resa sig sjöfararnas kännemärken, de resliga tornen med sina kopparskjöldar, färgade av århundradens mjuka patina. Milsvitt lysa de ut sin klockklang, när fågelskarorna kretsas kring dem i solnedgången. Det inre upp bäres av hanseaternas djärva tillförsikt, präglad av deras offergåvor efter lyckligt överståndna sjöfärder. Här är de ädla rhenska katedralernas arkitektur förenklad och förborgerligad; gotiken är här icke drömeri, utan fast men uppåtblickande verklighet.

Det 1143 grundade Lübeck blev den första egentligen tyska hamnen vid Östersjön; allt efter som slaverna förträngdes uppstodo kolonialstäderna invid kusten och män från Westfalen och Rhentrakten började handel och hantverk, byggde stadsmurar och kyrkor. Förbindelserna blevo fastare, handeln ökades och Hansan grundades med Lübeck, Wisby och Köln såsom ledande städer. Skåne tog snart livlig

del i detta varuutbyte. Sillfisket i Öresund var betydande redan under 1000-talet; nu efterträddes det gamla Halör av Falsterbo och Skånes kust blev under fångsttiden på hösten en knutpunkt för varuutbytet mellan de nordiska länderna. Tungt lastade skepp gingo mot söder och de lüneburgska saltgruvorna försåg hela Östersjöbäcken med det nödvändiga saltet för insaltning av sillen. Via Falsterbo försågs Bergen, Stockholm och Gotland med salt. Tyska kompanier uppstodo i de sydsvenska städerna; genom dessa bevakade hanseaterna sina intressen. Bornholm var den östligaste punkten för hanseaternas fiskemarknad, vilken därifrån i en båge sträckte sig utefter skånska kusten ned till Amager.

Samtidigt med de kommersiella förbindelserna befordrades även det konstnärliga utbytet; en tillförlitlig gradmätare till handels betydelse är konstkulturen. Liksom Visby för Gottland, blevo Skanör och Falsterbo infartsportarna till den sydsvenska gotiken. Inne i landet hade tidigare i biskopsstäderna höjt sig stora katedraler såsom symboler för den kyrkliga makten, nu ville även borgarna visa vad de maktade och i hansestäderna vid Östersjön reste sig väldiga tegelkyrkor av katedraltyp. Över sjön under förbindelserna med Brügge fingo Lübecks borgare planen till Marienkirche, som nu vid 1200-talets mitt började resa sig på backkrönet invid Travestranden såsom en basilika med koromgång, kapellkrans och strävpelare. Samtidigt med Hansan växte kyrkan i storhet och interiörens rikedom; den blev av förebildligande betydelse för kyrkobyggena i hamnstäderna och i Malmö vittnar Petrikyrkan om det lybska inflytandet.

Redan under 1200-talet hade Gottland börjat exportera sina dopfuntar och andra kalkstensarbeten även till länderna vid södra Östersjökusten, till Schleswig och Pommern, till Oder- och Weichselmyningarna. Lybeckarna trampade i sina kyrkor på sirligt huggna gravstenar av gottländsk kalksten, och när man träder inom Helge

Andshospitalet med dess karaktäristiska fasad, betonad av takryttaren och de fyra hörnturellerna, finner man även där i portalen en antydning om det gottländska inflytandet. Lübeck hade nu hunnit bliva en brännpunkt för vad som rörde sig i tiden, lybska köpmän trampade Bergens och Novgorods, Stockholms och Malmö, Brügges och Londons gator; i kölvattnet följde andliga inflytelser och konstnärliga impulser, hela

Efter fotografier.

MARIENKIRCHE.

Klicché: Ernst Silfverparra.

Efter fotografier.

SCHIFFERHAUS.

Klicché: Ernst Silfverparra.

Efter fotograf. Klicheé: Bengt Silfversparre.

JOHANNES EVANGELISTEN, träskulptur i Marienkirche i Lübeck av Bernt Notke, mästaren till St Göransgruppen i Stockholms Storkyrka.

häftigt; såsom målare och bildhuggare satte de sin prägel på konsten inom hela Östersjöområdet. På 1480-talet är Bernt Notke i Stockholm och arbetar många år på Sankt Göransgruppen, den nordtyska skulpturens mästerverk från senare medeltiden. Johannes Stenrot och Benedikt Dreyer äro andra mästare, som arbetat för svenska kyrkor. När de svenska bönderna på söndagen knäböjde inför sin kyrkas altarskåp, hade de där framför sig en koncentrerad bild av sin samtids arkitektur och skulptur, måleri och teater.

Hanseatiska koggar syntes ännu i stort antal i de skånska och svenska hamnarna, Skånefararnas bänk i Marienkirche berättar om sillfiskets utöware och om dess betydelse; i de skånska kyrkorna röja många sköna verk sitt lybska ursprung från denna tid. Svenska studerande passerade Lübeck på resan till och från de främmande universiteterna; Lübeck blev utgångspunkten för Nordens boktryckarkonst. Men andra tider stundade. Gustaf Vasa vilade här 1519 och han visade sin tacksamhet, men han tänkte icke tyskt, ej heller engelskt, eller franskt, utan svenskt. Han hade en synpunkt på utlandet, som ännu i dag bör vara av förebild-

ligande betydelse: att avlocka utlandet tekniska hjälpmedel och metoder, och omplantera dem på svensk botten med det inhemska till grundval. Han var fri från det svärmeri, som under åren närmast före och under världskriget hotade att tvinga oss in i ett nytt politiskt och ekonomiskt hansavälde. Med öppen blick för allt det nya ute i världen, men på hembygdens grund och med egoistisk syn på tingen då det gäller att giva eller taga från utlandet, endast då ha vi möjlighet att komma oss upp som stat och uthärdade i kampen.

Renässansen förde visserligen en ny konstbölja från Lübeck och Mecklenburg över till Skåne och Sverige, men Hansans politiska makt var bruten och det senare utbytet skedde mera under termen: lika mot lika. Inom gutarkonsten innehade Lübeck nu en rangplats; mörsare, ljuskronor och ljusstakar vandrade över till Sverige och huru många äro icke de svenska kyrkor, som besitta klockor, gjutna hos de berömda lybska klockgjutarfamiljerna Kleymann eller Benninck! Det tyska ölet och kramvarorna dominerade ännu under 1600-talet i våra hamnstäder och och trots alla maningsrop att få svenskarne till att vakna, måste de ännu på 1700-talet köpa trädgårdsfrön och köksträdgårdssaker från den gamla hansastaden. Där hade livet nu hunnit ikläda sig andra former; staden hade förlorat sin forna politiska betydelse, de ledande konstnärerna måste hämtas från andra orter och länge rådde på de fordom så livliga kantonen den förnäma stillhet som strömmar ut från Schabbelhaus och Buddenbrooks. Ända tills Lübeck under 1800-talets senare hälft åter steg upp ur den

Forts. å sid. 827.

Efter fotograf.

Klicheé: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre, Sthm.-Gbg.

SKÅNEFARARNES BÄNK I MARIENKIRCKE I LÜBECK.

Efter fotografier.

VÄRLDPOSTMANNAMÖTE.

Kliché: Bengt Silfverparra.

Världspost-kommittéledamöter med damer framför världspostmonumentet i Bern. Överst: Kommittén i arbete i Zermatt.

Världspostkongressen i Madrid förliden höst tillsatte en kommitté, bestående av representanter för Belgien, England, Frankrike, Italien, Spanien, Sverige och Tyskland för att omarbete världspostföreningens konventioner och avtal. Denna kommitté har under tiden 29 juli—23 augusti sammanträtt i Zermatt (Schweiz).

Den mindre bilden visar kommittéledamöterna i sammanträdeslokalen. Sittande från vänster Lebon (Frankrike), Williamson

(England), Schenk (Tyskland), Decoppet (världspostföreningens byrå), Pirard (Belgien), Generalpostdirektör Juhlin (Sverige) och Delmati (Italien). Stående från vänster Schockaert (Belgien), Voutat (världspostföreningens byrå), Gunnar Lager (Sverige) och Camacho (Spanien). Den större bilden visar kommittéledamöterna med familjemedlemmar framför världspostmonumentet i Bern under en av schweiziska förbundsrådet anordnad utflykt.

Efter fotografier

DEN FÖRSTA VÄRLDSKONGRESSEN FÖR IDO I WIEN DEN 6—12 AUGUSTI. Text. å sid. 83J.

Kliché: Göts, Gbg.

NORDENS VÄNSKAP.

Efter jubileum.

Kliché: Göts, Gbg.

KONUNG GUSTAF BESÖKER KONUNG CHRISTIAN I
KÖPENHAMN.

Ankomsten den 19 septembar.

KONUNGARNES MÖTE och avfärden till K. Slottet.
Text å sid. 820.

Kristiania Sangerforbund, med omkring 200 medlemmar, har besökt Stockholm och medverkat vid Barnens dagsfästligheterna därstädes den 17—18 sept. Sångarne blevo föremål för publikens hjärtliga hyllningar samt fingo av Barnens dags bestyrelse mottaga en ståtlig lagerkrans med band i de norska färgerna.

NORSKT SÅNGARBESÖK. Kristiania Sångarförbund ankommer till Stockholm och hälsar under sin hedersdirigent kompositören Ivar Holter, de svenska sångarbröderna vid Centralstationen. — Pressfoto. — Kliché: Bengt Silfverparre.

Efter porträtt.

Kliché: Göts, Gbg.

DE SVENSKA VÄRLDSOMSEGLARNE Å "FIDRA". Löjtnanterna Thoburn (1), Grill (2), v. Rijswick (3), Tamm (4) och Simonson (5) samt Fidras ägare, godsägaren Tamm och besättning. Foton tagen i Papeeta. Se text å sid. 826.

SVENSKA TAVLOR ÖVER GUSTAF III:s RYSKA KRIG

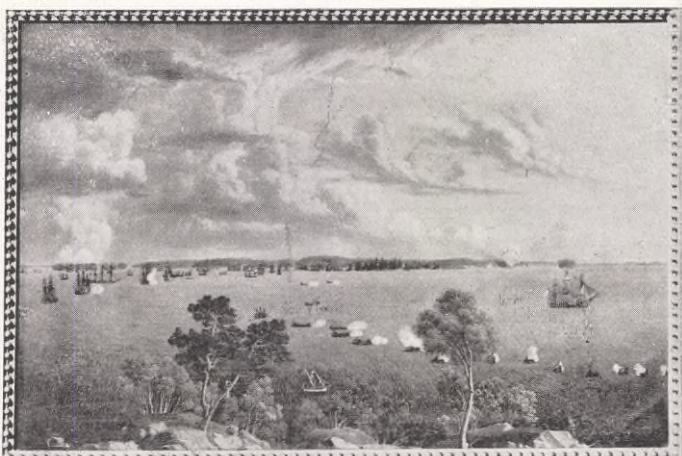
ETT NYFÖRÄRV FÖR SVENSKA FLOTTANS SAMLINGAR.

Efter fotografi.

SJÖSLAGET VID SVENSKSUND DEN 9:e OCH 10:e JULI 1780.
Svenska skärgårdsflottan under Gustaf III:s befäl erövrar 55 ryska fartyg.

Kilicht: Ernst Silfverparra.

Efter fotografi.

SLUTET AV SJÖSLAGET VID SVENSKSUND, d. 10 juli 1780 kl. 1/29 f. m.

Kilicht: Ernst Silfverparra.

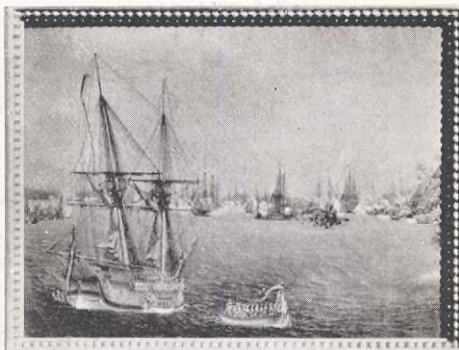
En kollektion historiskt märkliga marinmålningar, inalles sjuttio dukar, flertalet återgivande scener ur Gustaf III:s ryska krig, komma efter ett tidigare hava befunnit sig i utländsk ägo, allt inom kort införivas med svenska flottans samlingar. Tavlorna upptäcktes i somras i en antikvitetshandel i München av amanuensen Nils V. Hagström, känd för H. 8. D:s läsekrets genom sin intressanta artikelserie: "Svenska porträtt i utländska samlingar". Hr Hagström som lyckades förvärva tavlansamlingen för ett mycket måttligt pris, erbjöd K. flottan den till inlöse i, ett anbud som med nöje antogs. Efter att hava förutskickat denna upplysning lämna vi ordet till hr Hagström, som närmare redogör för det värdefulla fyndet.

Målningarna, som av sachsiska konungafamiljen försålts från lustslottet Pillnitz, hade tillhört drottning Carola, den sista medlemmen av Vasaätten. Hon hade ärfit dem efter sin fader prins Gustaf av Vasa, som avled i Pillnitz 1877. Tavlorna hava av konung Gustaf IV Adolf medförts, då den avsatte monarken avreste från Sverige. På slottet Pillnitz, som är beläget 7 kilo-

meter från Dresden vid Elbe, brukade sachsiska konungafamiljen om sommaren vanligen uppehålla sig. Den nuvarande slottsbyggnaden, omgiven av en vacker park, är från år 1818. 15 av tavlorna föreställa svenska sjöstrider under finska kriget 1788—1790: Gustaf III i slaget vid Svensksund, Fredrikshamn o. s. v. 2 målningar framställa däremot drottning Fredrika Dorothea Wilhelminas ankomst från Tyskland 1797.

Alla äro de målade av den i Sverige verksamme marinmålaren Johan Fredrik Schoultz, som levde i slutet av 1700-talet. Man känner om honom endast, att han utfört målningar föreställande episoder från ryska kriget 1788—1790, vilka finnas i galleriet å Rosersbergs kungliga slott.

Forts. å sid. 831.

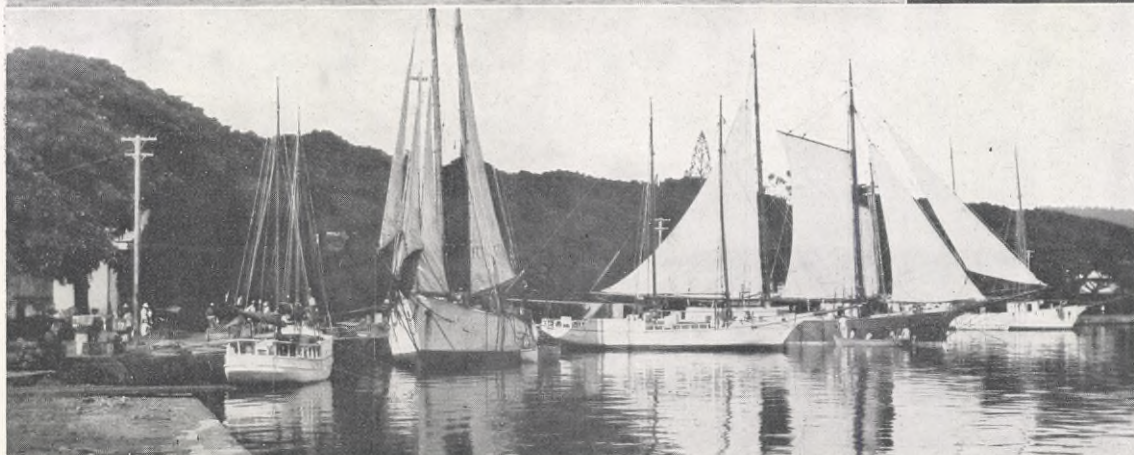

Efter fotografi.

GUSTAF III LÄMNAR SKÄRGÅRDSFLOTTAN den 18 augusti 1790 i en slup rodd av officerare.

Kilicht: Ernst Silfverparra.

FRÅN "FIDRAS" VÄRLDSOMSEGLING.

Efter fotografier.

T. v. DEN SVENSKA VÄRLDSOMSEGLAREN under infarten till Papeete. I bakgrunden ön Moto-Uta, där drottning Pomaré IV uppehöll sig en tid; nu karantän. — T. h. SVENSKE KONSULN i Papeete, Tahiti, herr Lucien Sigogne. Nederst. HAMNEN I PAPEETE.

Kliché: Göta Bildtryck & Flichéanstalt, C. *

"FIDRA".

Korrespondens till H. & D. från en landsman i Papeete.

"Fidra" om 44 reg-ton, ägare godsägare Sebastian Tamm samt löjtnant Sune Tamm, lämnade under den senares befäl Karlskrona den 25 september 1920 på världsomsegling. Utom de förenämnda medfölja såsom officerare ombord löjtnanterna vid flottan Thorburn, Simonson, van Rijswijk samt Grill, löjtnant i Livregementets husarers reserv. Dessförutom äro fem man i skansen. "Fidra" anlände till Papeete den 6 juli och avgick den 24 juli till Marquesas öarna—Honolulu—Yokohama samt skall enligt beräkning åter vara hemma i Sverige om ett år. Samtliga ombordvarande å "Fidra" blevo synnerligen populära här i Tahitis huvudstad. Det är längesedan svenska officerare senast avlade ett besök här — det var 1884 med "Vanadis".

Svenske konsuln härstädes d:r Lucien Sigogne, juris d:r, framstående advokat, en högt uppburden person, var under "Fidras" besök ytterst tillmötesgående mot de svenska gästerna. Sverige har i d:r S. funnit en intresserad och utomordentligt sympatisk företrädare.

*

I Kibunzi, belgiska Kongo, existerar sedan tre år tillbaka en yrkesskola för att bland infödingarna utbilda lärare i slöjd. Den är upprättad av en av Svenska mis-

sionsförbundets missionärer, herr John Petersson, som en tid för rekreation vistats i hemlandet och nu i dagarna anträder en färd till Amerika, Kina och Indien för att där studera andra dylika skolor och deras arbetsmetoder.

Det är under undervisningen i missionsskolorna av träslöjd, sömnad och annat praktiskt hantverk, som behovet av infödda lärare visat sig allt större och det var därför herr Petersson, själf möbelsnickare, utexaminerad från teknisk yrkesskola i Karlshamn, startade sin skola med till en början en kurs på åtta månader för eleverna. Dessa ha alla varit i åldern 18—20 år utom en

Forts å sid. 830.

Efter fotografi.

SVENSK SLÖJDSKOLA I BELGISKA KONGO under ledning av herr John Petersson (X) vid Svenska missionsförbundet.

Kliché: Bengt Silfversparre.

Foto. Carlborn, Ystad.

YSTADS NYA RÅDHUS.

Klubb: Emne Silfversparre.

Forts. fr. sid. 822.

långa dvalån och tillkämpade sig den rangplats, med vilken vi alltid måste räkna.

*

Lübeck hör till de framåtblickande städer vilka aldrig förlora tråden till det gamla förlutna; den bygger vidare på generationers mödor och erfarenheter. Här har gammalt och nytt koncentrerat sig i en totalbild, som man eljest sällan får se, barock och nyklassicism stå invid varandra i broderlig gemenskap, under det ärevördiga rådhusets kolonnkolonnad tjuta automobilerna och i de gotiska patricierhusens affärskontor knacka de amerikanska skrivmaskinerna. Dess välordnade museum i S:t Annenkloster är en anhaltspunkt för vår svenska medeltida konsthistoria; dess konstindustri och hantverk överraskar genom sina många goda uppslag; den trädgårdsarkitektur som här utövas har mycket att giva oss av nya impulser, och stadens försök att lösa bostadsfrågan äro mönstervärda. För att se detta och mycket annat har staden inbjudit till den *Nordiska Vecka* som nyligen pågått. Även om näringspolitiska intressen därvid gjort sig märkbara, böra vi icke underlåta att påpeka den starkt ideella anstrykning som denna kulturvecka haft och varigenom den på ett fördelaktigt sätt skiljde sig från de nu så populära kulturmässa, höstveckorna etc. Tysk musik- och teater hävdade här sin rangplats, föredrag av Nordens lärda skänkte veckan ett ökat värde, stadens berömda son Thomas Mann hade ställt sitt namn och person till förfogande och till detta kommo de många utställningarna i Overbeck-Gesellschaft i Schabbelhaus visas en Edvard Munch-utställning, därav fyra bilder från den äldre period då mästaren

i Lübeck hade en anhaltspunkt och skapade några av sina bästa raderingar. I Katharinenkirches långhus lysa Emil Noldes målningar, präglade av en våldsam uttrycks kraft; befruktande och eggande den nya religiösa konsten; i koret är inrymd en arkitekturutställning med verk av finska arkitekter, planer och skärningar av gamla lybska borgarhus, förslag till bostadshus och egnahemssamhällen samt prov på Harry Maass trädgårdskonst. Särskilt intresserar den i Lübeck omkring 1800 verksamme danske arkitekten Johs. Chr. Lillie genom sina nyklassiska saker. Övra koret rymmer skatter från Stadsbiblioteket; gamla Lybeckstryck, illuminerade handskrifter samt krönikor, så bl. a. den av franciskanernas i Lübeck läromästare Detmar 1385 påbörjade; dessutom från statsarkivet utställda urkunden till tyska hansans historia samt sigillavtryck. Sverige är här mycket rikt representerat och utställningen är på grund av materialets omväxling och rikedom enastående i sin art. Till allt detta kommer, utom en industri och hantverkutställning, även en hundraårsutställning av tysk konst från 1800-talets början intill nu. Den hålles i det s. k. Behnschen Hause i Königstrasse i ett vackert av Lillie ritat borgarhus från nyklassicismen. Här såväl som i Schabbelhaus, och för övrigt överallt där Lübeck sätter in sina andliga krafter strömmar emot oss den fint kännande och högt strävande patricieranda, som i alla tider varit Lübecks styrka. Denna anda svävade även över den Nordiska Veckan, tack vare den går alltjämt från Norden till Lübeck en varm våg av sympati och under vandringen på den gamla hansestadens gator, där gammalt och nytt äro broderligt förenade, fyller den oss med tacksamhet och ett rikt mått av tjusning.

Efter fotograf.

Klubb: Kem. A.-B. Emne Silfversparre, Sthlm—Gbg.

EKONOMISK JÄRNVÄGSDRIFT. Tre Dieselelektriska motorvagnar tillhörande olika skånska linier mötas på Klippans station. Text å sid. 831.

EVANGELISKT KYRKOMÖTE I STUTTGART.

Ett tyskt-evangeliskt kyrkomöte har den 11—15 sept. hållits i Stuttgart. Bland deltagarna hava märkts även ett antal ledande personligheter inom svenska kyrkan, ärkebiskop Söderblom, biskoparne Lönegren, Härnösand, o. Bergquist, Luleå, professorerna Westman, Uppsala, och Rodhe, Lund, samt dr. Fåhres, Västerås.

Efter fotografier.

ÖPPNANDET DEN 11 SEPT. AV DET EVANGELISKA KYRKOMÖTET I STUTTGART. *Kliché: Gots Bilyrå & Klichéanstalt, Gbg.*
Överst: De svenska deltagarna i vars mitt fr. v. stå biskop Lönegren, ärkebiskop Söderblom och biskop Bergquist samt fröknarne Söderblom och Bergquist.

Erzbergers banemän äro, enligt förebrakta bevis, 28 årige köpmannen *Heinrich Schulz* från Saalfeld och 27-årige jur. studeranden *Tillesen* från Köln. Båda äro f. d. officerare och hava tillhört den från Kapps kupp försök kända marinbrigaden Erhardt. Brottslingarne befinna sig alltjämt på fri fot, men däremot har anhållits ett stort antal personer, som misstänkas för att hava stått i förbindelse med attentatsmännen. Vidare har kommit i dagen, att Kapp-revolutionens främste ledare sedan lång tid tillbaka uppehålla sig i

närheten av München och detta med de bayesiska myndigheternas goda minne.

Efter porträtt.

Kliché: Ernst Sijversparre.

Vidst. portr.: DE TVÅ UNGA FANATIKER som trott sig gagna sitt josterland med att rödja förre ministern Erzberger ur vägen. — Gärningen blev i st. ett av hela världen och främst hela Tyskland — utom dess allra ytterst gående — avskytt dåd vilket enbart varit det olyckliga landet till största skada. Fr. v. köpmannen Heinrich Schulz och juris studeranden Heinrich Tillesen.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

O. M. HÖGLUND.
Grosshandlande. Fil. d.r.
Stockholm. 75 år 23 sept.*

G. B. V. GRÖNFORS.
Direktör. — Stockholm.
60 år 27 sept.*

K. R. SUNDSTRÖM.
Advokat. — Bollnäs.
60 år 23 sept.*

A. M. JANSSON.
Fil. d.r. Nyutnämnd t. kom-
merseråd.*

A. G. BRANDEL.
Kontraktspast. — St. Mellösa.
75 år 24 sept.*

P. J. L. BERONIUS.
Domkyrkosyssloman. — Skara.
70 år 15 sept.*

J. A. JONSSON.
Andre folkskoleinspektör. —
Stockholm. — 65 år 24 sept.*

I. E. HOLMGREN.
Postmästare. — Karlshamn.
60 år 13 sept.

C. O. NORELIUS.
Bergmästare. — Nora.
60 år 28 sept.*

G. LILLIEHÖÖK.
Överste — Östersund.
50 år 19 sept.*

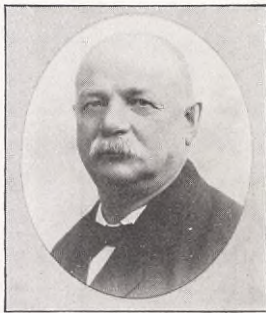
K. A. A:SON LEIJONHUFVUD
Friherre, Byrådirektör. —
Stockholm. — 50 år 24 sept.*

C. G. CASSEL.
Byråchef. — Stockholm.
50 år 25 sept.*

K. F. A. PALMBERG.
Telegrafkommissarie. —
Halmstad. — 60 år 26 sept.*

E. GUSTAFSON.
Grosshandl. — H'idingebro.
60 år 20 sept.*

W. TRAHN.
Skogschef. — Söderhamn.
50 år 29 sept.*

R. SCHRÖDER.
Direktörsassistent. — Stock-
holm. 50 år 23 sept.

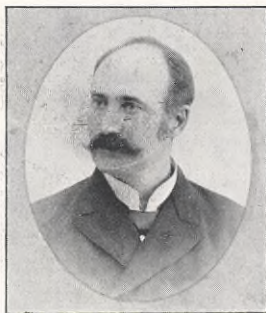
Kliché: Kem. Å.-B. Bengt Silfverparre, Sthlm-Gbg.

* Data å nästa sida.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

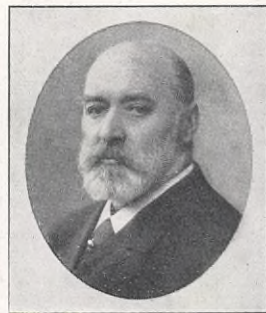
B. A. W. BERG †.
Handlande. — Stockholm.
F. 1838. † 7 sept.*

P. EKSTRÖM †.
F. d. Disponent. — Malmö.
F. 1848. † 4 Sept.*

P. O. LUNDELL †.
Lantbrukare. — Ebbetorp.
F. 1849. † 14 sept.*

A. G. R. BJÖRN †.
Trädgårdsdirektör. — Sthlm.
F. 1850. † 8 sept.*

Klitch: Kem. A.-B. Bengt Silfverparre, Sthlm.—Gbg.

* Data här nedan.

OTTO HÖGLUND. Stud.-ex. 64, fil. dr 72. Deleg. i exportfirman N. M. Höglunds Söner & Co. i Stockholm sedan 79. Riksgällstulm. 89—15. därav v. ordf. fr. 04 o. deput. fr. 08. Led. av Riksd. A. K. 87 samt 94—99; led. av bolagskomm. 87—90, av komm. ang. lag om köp o. byte av lös egend. 02—03. Mångårig stadsfullm., ordf. i hand. o. sjöf. nmd. o. i hamnstyr.; led. av dir. över Stockholms undervisn. verk. Jernvägsråd. V. ordf. i styr. f. Hand. högsk.-fören. Biografi o. helsid.-portr. årg. XIII:2.

GUSTAF GRONFORS. Tj.-man i Skåne e. bank 79, kamrer i Skåne städ. brandstods-fören. 88, i Brandförsäkr. A.-B. Victoria i Stockh. 99. Sedan 1900 direktör i Svenska Dagbladet A.-B. Led. av Ad. Fredr. förs. kyrkoråd såsom kyrkovärd samt kassaförvalt. i förs. skolråd sdn 07, ordf. i stadens 7. distr. pensionsnmd 13—15. Ordf. i styr. f. Sv. Tidningsutgivarefören. 16—20, i dess A-sektion 19—20, i Pressens förtroenderåd sdn 17, i Stockholms tidningsarnes ekon. fören. sdn 20.

KARL SUNDSTRÖM. Stud. 79, jur. utr. kand. 91, e. o. not. i Svea hovr. o. i Stockh. rådst. s. å. Inneh. av Helsinglands affärsbyrå i Bollnäs sdn 94. Led. av Sv. advokatsamf. 95, omb.-man i A.-B. Bollnäs folkbank s. å., Ordf. i municipalst. o. nmd 1900—05, ordf. i Bollnäs köpingsnmd 06.

MARLIN JANSSON. F. 68, stud. 88, fil. lic. 01, fil. dr. 04; vik. lekt. i Nyköping 92, lär. i ensk. tjänst 94—96, aman. v. Upps meteor. obs. 97—02, svensk assist. v. Station franco-scandinave pour sondages aeriennes v. Hald, Danmark, 02—03, anst. v. Stat. meteor. centralanst. i Stockh. 03—13. Sista. är aktua. le i Kommerskoll. näringsstatist. byrå, aman. där 04, förste aktuarie å samma byrå 14, tf. chef 16. I dagarna utn. i kommerseråd o. chef f. Kommerskoll. statist. byrå.

GUSTAF BRANDEL. Stud. 69, prästv. 75, kyrkoh. i St. Mellösa 96, kontr.-prost 98. Orat. i Dillnäs komm. st. o. nmd 80—86, i St. Mellösa komm. st. 18—18.

PER BERONIUS. Stud. 72, prästv. 79, komm. 93, domkyrkosysselman i Skara sdn 03. Kyrko- o. skolkassör sdn 08.

ALEXANDER JONSSON. Folkskollär. ex. 77, lär. v. Katarina folksk. 77—07, överlär. i Nikolai folksk. 07—13; andre folkskoleinspektör i Stockh. sdn 13. Led. av stadsfullm. 05—19, av Stockh. folkskoleöverstyr. 06—13. V. ordf. i styr. f. Stockh. högre folksk. f. allm. medborg. bildn. 20—21, styr.-led. i Sv. skolmus. 08—21.

OSKAR NORELIUS. Avg. ex. fr. Tekn. högsk. G. 88, assist. i teoret. mekan. där 88—90, lär. i bergsmekan. o. gruvmåtn. v. Filipstads bergskola 90—93, i mineral. geologi o. gruvbrytn. v. Falu bergsk. 92—94; gruving. v. Gävle-Dala bergmäst. distr. 93, v. Mellersta bergmäst. distr. 94—02; sdn 02 bergmäst. i sista. distr., den till tjänstetid äldste av landets sex bergmästare. Ordf. i nämnd ang. avgäld i kronans andel i gruva sdn 07, led. av malmkomm. sdn 13, ordf. i sakkunn. f. utredn. ang. gruvvarb. arbetstid. På sin tid led. av komm. f. Kommerskoll. omorgan. Har som konsult ing. lett bryta. av ett stort antal gruvfält, bl. vilka sär-kilt är att nämna Grängsberg. Ordf. i styrna f. A.-B. Västergöt. fören. kalkindustri, A.-B. Göteb. banks avd. kont. Sekr. h. Berghanter, vänner o. red. f. dess tidskr. 96—06; sdn 07 fören. v. ordf. Ordf. i den nybild.

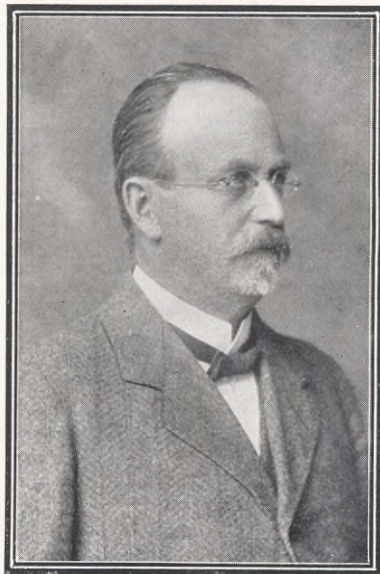
Forts. fr. sid 826.

enda, den duktigaste av dem allesammans, Nsakala Simona, som knappt fyllt 16 år och nu under herr Peterssons frånvaro förestår undervisningen vid skolan. Från och med i år har den utvidgats till att vara tvåårig med sex elever i varje klass.

Vid utställningar i Brazzaville, huvudstaden i belgiska Kongo, som skolan deltagit i, har den två gånger erhållit första pris för sina elevarbeten. Det vill alltså synas som om det vore ett gott arbete som där utfördes.

Text till bild å sid. 823.

Under tiden 6—12 sista. augusti ha anhängarna av det internationella världs språket Ido (reformerat esperanto) hållit sin första internationella kongress i Wien,

ALFRED JENSEN.
Skriftställare. F. 1859. † 15 sept.
Text å sid. 819. — Klitch: Bengt Silfverparre.

Skifferforskn. fören., ordf. i Nora hushålln.-gille. led. av Örebro hus hån.-sällsk. På sin tid landstingsman.

GÖSTA LILLIEHÖÖK. Ujlt. v. Håls. reg. 91, v. Svea livg. 92, ljtn. v. Gen.-staben 03, kapt. 04, v. Norrb. reg. 09, maj. v. Gen.-staben 12, övltjn. 15, överste 17, chef f. Krigshögsk. 15—17, chef f. Jämt. fältjäg. reg. 18.

AXEL LEIJONHUFVUD. Utex. fr. Tekn. högsk. M. 96, ex. ritare v. Stat järnv. s. å., ritare v. Järnv. styr. maskininsp. byrå 01—05, tf. maskininsp. i V. o. V. byggn. styr. 05—07, byråing. 2. kl. Järnv. styr. maskininsp. byrå 08, byrådir. 11.

GUSTAF CASSEL. Stud. 89, avg. ex. fr. Skogstinst. 93, ex. jägm. 94, jägm i Vilhelmina revir 1900, i Ö. Jämtl. rev. 06, överjägmäst. i Luleå distr. 12, tf. byråchef i Domänstyr. 16, ord. 17.

FRANS PALMBORG. Stud. 82, telegr.-ass. 91, postexp. 97, förestånd. f. post- o. tel.-anst. i Grisselhamn 94—95, i Dalarö 96—02, telegr.-komm. i Ystad 02—20, i Halmstad 21.

EMIL GUSTAFSON. Grosshandl. i Hidingebro. Ordf. i komm.-nmd o. st. komm.-fullm. o. valnmd. Dir. i Landtm. banks avd.-kontor i Örebro, styr.-led. i Köpm. brandförsäkr. bol. i Katrineholm, förestånd. f. Örebro sparb. fil. i Hidinge, ordf. i styr. f. Örebro i spannm.-handl. fören. o. länets kvarnkd.-fören.

WILHELM TRAHN. Utex. fr. Skogstinst. 94, tf. jägm. i Byske revir 02 skogschef v. Nord. trävaru A.-B. 03—07; öppnade 08 skogsbyrå i Stockh Skogschef v. Bergvik o. Ala nya A.-B. Söderhamn sdn 18.

AUGUST BERG †. Inneh. sdn 75 herrekipper-affär i Stockh. En av stift. av Merkuriförden, medl. av Borgerskap. 50 äldste samt en stift. av Minutahandl. pens.-kassa. Under många år verkst. dir. i Klara församlt. tigtstyrelse.

PETER EKSTRÖM †. På sin tid under många år chef f. L. O. Smiths fabrik o. nederlag i Karlshamn o. Malmö samt senare t. Reymersholmsbol. avd. i Malmö.

PER OLOF LUNDELL †. Eg. egend. Ebbetorp i Kalm. l. Ordf. i Komm.-nmd o. st. 74—83 o. 91—93; ordf. i hushålln.-sällsk. avd. fr. 88, nämndeman 83—87, led. av dir. f. Kalmar lasarett från 79, styr.-ordf. i Kalm. o. Kronob. l. hälsförsäkr.-bol. 97—04, ordf. i vägstyr. 85—87, i vägmnd. 83. Led. av länets södra skogsstyr. sdn 04, ordf. i styr. f. S. Kalm. länns folkhögsk. sdn 87, ordf. sdn 11. Landstingsman sdn. 81. v. ordf. sdn 12. Led. av Riksd. A. K. 93—14; under många år led. eller suppl. i olika utsk., bl. a. jordbr.-utsk. o. v. ordf. i dess första avd. 10—14, statsrev. 02—4.

AXEL BJÖRN †. Efter föreg. praktik v. Frö-tuna egendom o. Jäders bruk anst. 68 v. Haga träd, som förestånd. f. fruktodl. o. de-or.; orangör där 73, sdn 75 bitr. dir. Inneh. skötsel i Utriksdales trädgårdar 78—18. Utförde samtl. blomsterdekor. v. hovet samt de flesta av Stockh. kyrk-or under åren 69—18. Mångårig led. av kyrko- o. komm.-nmd i Solna förs. Mångårig ordf. i Gartnersällsk. o. i Stockholms tobaksodl.-fören.

därvid 14 nationer voro representerade. Tretton svenskar deltago, av vilka tandläkare Sten Liljedahl, Stockholm, som höll ett med bifall mottaget föredrag, representerade Svenska Idoförbundet och Red. P. Ahlberg Stockholms Världsspråksförening. Förhandlingarna fördes endast på Ido, som visade sig gällsande bestå provet. Officiellt mottogs kongressen av Wiens borgmästare. De svenska deltagarna, inalles 13, inbjödos en dag efter kongressen till skriftställaren Nils Lago Lengquists hem Schwedenhof. Även besågs det i närheten liggande Schwedenstift, den vackra och välsignelserika asylen för utarmade österrikiska barn. Nästa kongress kommer att hållas i Dessau i augusti 1922.

Till bild å sid. 827.

Ejtor Julogruiser.

Kliche: Bengt Sjöforsparre.

ANSIKTEN FRÅN GÅNGNA TIDERS TYSKLAND: EX-KONUNG WILHELM AV WÜRTEMBERG (t. v.) och förre tyske utrikesministern VON KÜHLMANN vid den första kapplöpningssvekan i Baden-Baden sedan 1913.

Forts. fr. sid. 825.

Professorn, d:r Hanfstaengl, vid Neue Pinakothek i München, m. fl. anser att de äro skickligt målade, men våra museimän erkänna endast deras stora historiska värde.

”Fastän tavlorna hava rätt stora dimensioner, äro detaljerna och personerna så fint målade, att de i många fall knappast med blotta ögat kunna urskiljas.”

De prydliga ramarne äro försedda med följande utförliga inskriptioner och hava stämplat, ett krönt C., (Carola) på baksidorna.

GLÖM EJ

snarast förnya prenumerationen å HVAR 8 DAG

NY ÄRGÅNG 1 OKT.

Se vidare omslaget, sidan 18.

Vår bild från Klippans järnvägsstation visar trenne *dieselelektriska motorvagnar* av Diesel Elektriska Vagn-A.-B:s tillverkning, vilka nyligen tillfälligtvis samtidigt befunno sig inne på stationen. Fr. v. äro de: Ängelholm—Klippans Järnvägs 75 hk motorvagn med släpvagn, i trafik sedan år 1915, Hälsingborg—Hässleholms Järnvägs nyinköpta 250 hk motorvagn, (vilken inom parentes är den kraftigaste av sitt slag i världen) på provresa och slutligen samma järnvägs 120 hk motorvagn med tåg, i trafik sedan 1919. Dessa till konstruktion och utförande alligenom svenska motorvagnar, genom vilka dieselmotorn för första gången ställts i järnvägstrafikens tjänst och varigenom järnvägarna således beretts tillfälle tillgodogöra sig den ifrågakvarande motorns oöverträffat billiga driftkostnader, har visat sig vara ett utmärkt medel vid arbetet på att nedbringa järnvägarnes omkostnader. Samtidigt erbjuda de möjlighet att utan förlust förbättra nuvarande usla personförbindelser å järnvägarna, en sak som ej lär vara möjlig med ånglokomotiv med deras höga bränsel- och personalkostnader.

DOVREBANANS INVIGNING.

Fästligheterna med anledning av Dovrebanans i Norge öppnande den 17 sept. följdes av en fruktansvärd tågolycka, som bytte den allmänna glädjen i djupaste sorg.

Invigningshögtidligheten, vilken ägde rum på högfjällsstationen Hjerikum övvervars av konungen och kronprinsen samt regeringens medlemmar, stortingets presidenter tillika med ett stort antal järnvägsfunktionärer. Sverige representerades av landshövding De la Gardie, byråchefen Ahlberg, trafikdirektörerna Norrby och Lundborg samt direktör Karnell. Från Hjerikum fortsattes färden till Trondhjem, där en rad stora fästligheter med anledning av banans öppnande ägde rum, och där jämväl en staty av stadens grundläggare Olav Tryggvason avtäcktes. De i högtidligheterna deltagande gästerna från andra orter avreste på aftonen den 18 sept. med extratåg från Trondhjem. Tåget skulle vid den närliggande stationen Marienborg möta nordgående dagsnålltåget. Detta passerade emellertid platsen utan att stanna och sammanslötte med extratåget vid södra mynningen av Skansentunneln. Kollisionen var så våldsamt att båda lokomotiven fullständigt ramponerades. Sovvagnen närmast lokomotivet på extratåget välte och krossades. Sex passagerare i denna vagn ljöto en ögonblicklig död och flera av de övriga erhöilo svåra skador. Bland de förra äro generaldirektören för norska telegrafväsendet, förutvarande statsrådet Heflye, chefen för Norges geografiska uppmätning översten Sejerstedt och arkitekt Glosimodt, som hade byggt alla stationerna för Dovrebanan. De tre övriga omkomna äro major N. C. Roeder, chefen för generalstabens kommunikationsväsende, kapten Björnstad och överingenjör Hammir på Sörlandsbanan. Bland de svårt räddade är generalmajor Bauck, som är chef

CHARLIE CHAPLIN PÅ EUROPABESÖK. T. v.: Vid avfärden från Frankrike. T. h.: Ankomsten till London där hans besök väckt en så oerhörd uppmärksamhet att myndigheterna måst vidtaga utomordentliga åtgärder för att hålla massornas entusiasm inom något så när rimliga gränser. Den stackars mannen vågade sig knappast utanför sitt hotell — Ritz, där vår bild togs — och den allmänna förtjusningen öfver besöket tillförde den celebre filmartisten allt annat än tillräntk vila.

Kliche: Kem. A.-B. Bengt Sjöforsparre, Sthlm—Gbg.

DOVREBANANS INVIGNING

Viast. bild: INVIGNINGSTÅGET AVGÅR FRÅN DOMBAAS STATION.

Mellerst t. v.: KONUNG HAAKON OCH KRONPRINS OLAV VID INVIGNINGEN Å HJERKUM STATION.

T. h.: INVIGNINGS-HÖGTIDLIGHETEN Å HJERKUM STATION.

Nederst: VY VID DOMBAAS STATION.

Fotos. Skarvmoen, Kristiania.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfverparre, Stilm-Gbg.

för den norska härens generalstab. Någon fara för hans liv anses icke föreligga. Den förutvarande järnvägsdirektören Darre Jensen har drabbats av en svår hjärnskakning. Av de svenske deltagarna undkommo alla olyckan oskadade utom landshövding De la Gardie och järnvägsdirektör Karnell från Jönköping, som fick ena benet brutet. Några av tågpersonalen blevo likaledes skadade.

Norske konungen och kronprinsen, som kvarstannat i Trondhjem, hava avlagt besök på olycksplatsen och på sjukhusen, dit de skadade förts.

Konung Gustav har med anledning av den fruktansvärda olyckan sänt konungen av Norge ett kondoleanstelegram.

INNEHÅLL. Professor Gösta Bagge (Biografi o. helsidesportr.). — Konung Gustaf på besök hos konung Christian. — Evangeliska kyrkomötet i Stuttgart. — Apotekaresocieteten hundraårsdag. — Världspostmannamötet i Zermatt. — "Fidra" på världsomsegling. — Tavlor öfver Gustaf III:s ryska krig. — Porträtt o. bilder till dagskrönikan. — Veckans porträttgalleri. — Lübeck. Av W. Anderson.

Eftertryck av text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan angivande av källan förbjudes vid laga påföljd. För Berättelser och Historietter gäller ovljörkligt förbud.

F. A. B. HVAR 8 DAGS TRYCKERI, GÖTEBORG.